

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Diktarens BAZAR.

Anmälan:

Arbetet skall utgöras af trehundraåttiofyra (384) sidor fördelade i tolf (12) häften. De af *hufvudstadens* aktade innevånare, som behaga att *godhetsfullt* prenumerera på denna anspråklösa diktsamling, torde med möjligaste första i bref per lokalpost välvilligt insända prenumerationsafgiften Fem (5) kronor och blifva häftena *kostnadsfritt* aflemnade i prenumerantens bostad. De respektiva personer i *landsorten*, som vilja bevisa den ringe författaren någon välvilja *för* hans mer än *tretioåriga*, *lönlösa* och *ihärdiga* arbete i *moralens* och den *allmänna nyttans* tjänst, torde *wälvilligt*, under nedanstående adress, med möjligaste första insända prenumerationsafgiften *fem* kronor och blifva häftena kostnadsfritt *med posten* öfversända, *enligt* af den aktade prenumeranten uppgifven adress. Prenumeranterna torde benäget lemna tydlig uppgift på *namn, titel* och *adress*, ty som en *tacksamhetsgård* tryckas deras namn i arbetets sista häfte. Då allt hvad vårt land har framstående genom börd, förmögenhet och samhällsställning alltid täflar om, att bevisa välvilja mot en hvar, som redbart och oegenlyttigt sökt gagna fäderneslandet, får jag *wördnadsfullt* bedja om uppmärksamhet för å andra sidan häraf stående vitsord.

K. J. Ekeblad.

Adress: *Handverkaregatan N:o 35,*
Stockholm.

I Februari, Mars och April månader utkommer ett häfte i månaden, men från och med början af Maj månad så utgifvas två häften i hvarje månad så, att arbetet skall vara komplett utkommet till medlet af September innevarande år.

Poemet *Finnarne vid Jutas* afslutas i 2:dra häftet.

K. J. Ekeblad.

Handverkaregatan N:o 35,
Stockholm.

Öfverdirektören och kommandören S. A. Norling inlemnade om mig till Kungl. Svenska Patriotiska Sällskapet en så lydande skrivelse:

»Uppmanad af intresse för allt, som bidrager så väl till undanrödandet af gamla fördomar som ock till befrämjande af en mänskligare behandling af vårt ädlaste husdjur hästen, får jag ödmjukeligen föreslå, det Kungl. Patriotiska Sällskapet täcktes tilldela lämplig utmärkelse åt hr Karl Ekeblad, hvilken med uppoffring af egen vinning, betydligen bidragit till utrotande af fördomen mot hästkötts ätande, *hvilket åter haft till följd, att hästskulpturen, ej som förr till det yttersta ansträngas till arbete*, utan i stället när krafterna börja svika användas till sund, god och billig föda för menniskor. Fog till ofvannämnda anhållan torde jag få anses hafva, då man erinrar sig, det flera gånger tillföre dylika utmärkelser blifvit af Kungl. Patriotiska Sällskapet tilldelade personer för enahanda förtjenst, som den ofvannämnda, hvilka dock på långt när ej varit i tillfälle verka för den goda saken i så vidsträckt mohn som hr Ekeblad.»

Fredrika Bremer, vårt lands mest frejdade författarinna, har om mig bland annat skrivit i ett af sina arbeten:

Men hvad du icke ser öfverallt och alla dagar är en liten karl, som går på fyra ben, åtföljd af tre stora hundar, honom såg jag nyss gå, öfver torget, på två ben af träd samt på två af kött och blod, men ofärdiga, det är hästslagtaren, rättare *hästvännen* och poeten Ekeblad, ett original, som det vore godt, om vi hade flera af så i staden som i världen, så för kreaturens skull som för de menniskors skull, som lida af, att se dem misshandlas.

»Det var kärlek till djuren och medlidande med det ädla djuret hästens behandling i vår stad, som först dref hr Ekeblad, att som en missionär gå ut på gatorna och torgen och predika mensklighet mot djuren för hästplågarer. De slogo döförat till eller gafvo honom skällsord. Hästvännen höll då föreläsningar för bättre folk öfver djurens och i synnerhet hästens behandling. Man skratade åt honom, gick bort och lemnade honom ensam. Svenskarne äro icke hårdare och grymmare än andra folk, likväl finnes det i vårt land icke, så som i andra af högre odling, en tänkande uppmärksamhet, offentligt riktad på djurens sjäslif, deras förtjenster och deras lidanden på *kreaturens suckan*. Den finnes dock i tysthet hos många qvinnor och några män i vårt land. Främst bland dessa sednare bör räknas hr Ekeblad, ty han har ej blott tänkt och offentligt klagat för kreaturens skull, han har äfven handlat med kraft i deras intresse. Då han icke med sin talan lyckades vinna hjälp mot hästarnes misshandling och utsläpande af egenlyttiga husbönder, tog han sig för att köpa upp usla och brutna hästar, slagade dem på ett sätt, som ger dem döden utan plågor;

DIKTARENS
BAZAR,

STYCKEN PÅ VERS

AF

K. J. EKEBLAD,

INNEHAFVARE AF KUNGLIG SVENSKA PATRIOTISKA
SÄLLSKAPETS MEDALJ.

FÖRSTA AFDELNINGEN.

STOCKHOLM
PROGRAM-BLADETS TRYCKERI, 1884.

X. 41
29

Den store Skalden **I. L. RONEBERG** genomläste ett af mina längre poëmer, kalladt **Finnarne vid Jutas**, och tillskref mig:

“Mitt råd är, att min herre sjunger kärleksfullt, då ni ser något sant och stort, något skönt i lifvet eller meniskouaturen, som oemotståndeligt frestar eder att sjunga!”

Den ädle fosterlandsvännen **LARS HIERTA** genomläste några af mina mindre poëmer och tillskref mig:

“Dessa stycken vittna om god versification, liflig fantasi, stundom glödande.”

Den varmhjertade skalden, Öfverstekammarjunkaren, Baron **B. von BESKOW** tillskref mig:

Att jag med trygghet kunde förlita mig vid det om-döme och det råd, som Skalden Runeberg uttalat.

SVENSKA FOLKET

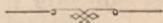
ÄR DENNA DIKTSAMLING

VÖRDNADSFULLT

TILLEGNAD.

THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
WASHINGTON, D. C.

Till Svenska folket!

*Dit hjertats maning bjöd, till strid jag gick
Mot tusenårig fördoms sega här,
Men tänkte icke ens ett ögonblick
På lön, ty sold ej stridens uppgift är.*

*I ljusets tjenst jag, i min ringhet glad,
Stred manligt för att främja allmänt väl
Och varmt för kreaturens frälsning bad,
Ty deras suckan sargade min själ.*

*Om i min litenhet min arbetsdag
Till redbart gagn för fosterlandet var,
Döm Sveriges folk ej omildt då, om jag
En bön så vördnadsfull och ödmjuk har.*

När trött af dagens värf jag hvila fann
I helig tempellund i diktens värld,
Då under nattens lugn mitt hjerta brann
Och gaf allt skönt sin rena kärlekgärd.

Hvad outsäglig frid mig sången skänkt,
Då jag fått glömma dagen och dess qual,
Ty ödet allt mitt hopp i mörker dränkt,
Så svår det gjort min stig i mödans dal.

Och lutad mot min vandrings tunga staf
Dig ädla, Svenska folk jag ödmjukt ber:
Var mildt och för min sång ett hjerta haf!
Din godhet solljus åt min afton ger.

Fäderneslandet.

Blånande sjöar,
 Vänliga dalar,
 Skyhöga furor på elfvernas strand,
 Tjusande öar:
 Sommarens salar,
 Jublande bäckar kring leende land,

Lummiga stränder,
 Brusande fjärdar
 Pryda vårt älskade fädernesland!
 Indiens länder:
 Gyldene verldar
 Locka min håg ej från Svithiods strand.

Aldrig i söder
 Främlingar finna
 Skapelsen leende, stor, så som här;
 Solen ju glöder,
 Stjernorna brinna
 Gladt öfver nordens romantiska skär.

Stolt öfver vägen
 Manhem sig höjer
 Lugnt, som ett drakskepp på svallande sjö.
 Jernfast i hågen
 Mannamod röjer
 Sig i hvart drag hos min skönaste mö.

Himmelens blånad
 Ler i dess öga,
 Blixtrande djerft än som härarnas gud,
 Kärlekens trånad:
 Barn af det höga,
 Myser der än som en rodnande brud.

Granarnes kransar
 Fjällarne vira
 Skönt uti lockarnes yrande guld.
 Fjärdarnes fransar
 Vattrade sira
 Barmen i trohet och kärlek så huld.

Smidigt kring lifvet
 Gördeln* är sluten,
 Strålände rikt af juvelernas prakt;
 Frejas ej blifvit
 Skönare knuten,
 Herrlig, som bältet för Asa-Thors makt.

Blekinges fågring:
 Holmrika sjöar,
 Skördarnas guld, dermed fliten blir lönt,
 Östervågs hägring,
 Bokkrönta öar
 Skiftande pryda dess klädning så skönt.

Huldaste tärna
 Nära vid polen
 Är du dock skön som Hesperiens vår!
 Mild som en stjerna,
 Varm så som solen
 Kransad står sköldmön med rosor i hår.

* Om denna bildlika teckning af *von Platens* hjelteverk: *Götha Kanal*, är matt, torde det förlåtas författaren, som saknar ord för sin beundran och vördnad för denne *fridfulle* hjelte, som genom sammanbindningen af tvenne haf visat, hvad ren, kraftfull fosterlandskärlek förmår. Hans äras bautasten är för jättelikt stor, att någon vågar rista runor derpå.

Glödande brunnit
 Hat mot förtrycket,
 Hat mot all orätt, har jemt i dess barm;
 Häfderna funnit
 Skönaste smycket
 I hennes kärlek till frihet, så varm.

Bragdrika dagar
 Vitsordet bära:
 Osläcklig lågar hos Svenskarnes ätt
 Aktning för lagar,
 Kärlek till ära,
 Kärlek till frihet och menniskorätt.

Fasthet vi gifva
 Vänliga banden,
 Ärligt vi hålla vårt löfte om frid,
 Men om vi blifva
 Kränkta, då handen
 Redo bär svärdet till seger och strid.

Lyckan kan svika,
 Svea dock gjuter
 Heldre sitt hjertblod än slafvar som träl;
 Varmt till sitt rika
 Hjerta hon sluter
 Alla, som vilja dess ära och väl.

Bröder, hvem finner
 Någon i Norden,
 Som icke älskar sitt fädernesland?
 Bröder, hvar brinner
 Solen mot jorden
 Kärleksfullt mer än på Mälarens strand?

Bröder, hvar lysa
 Blidare stjernor,
 Strålände herrligt som Carlvagnens bloss?
 Bröder, hvar mysa
 Skönare tärnor,
 Varma som Nordens för äran och oss?

Bröder, ja Norden
 Skönast vi finna,
 Frihetens tempel är Dalelfvens bygd!
 Derför på jorden
 Hjertan ej brinna
 Varma, som Svenskens för ära och dygd.

Derför i friden
 Tömma vi skålen,
 Fradgande hornet för Svenskornas land,
 Derför i striden
 Ljungande stålen
 Svinga vi alla för Nordmanna strand.

Du fädrens land!

Du fädrens land! hur skönt det ordet klingar,
 Det tänder flammor i den unges bröst,
 Det åt den gamle minnets helsning bringar
 Och kastar solglans öfver gubbens höst.

Du fädrens land, du är för dina söner,
 Som älska dig så varmt, en moder god;
 För dig ber ung, ber gammal hjertats böner,
 För dig vi hänryckt offra gods och blod.

För dig så glad går ynglingen med ära,
 I stridens vilda lek, med öppen barm
 Och under ljusets fana hörs han svära
 Sin tro för dig med själ så ren och varm.

Och det var du, som i de unga sinnen
 Gjöt eld och mod i sagas helgedom,
 Du gaf i arf oss dina häfders minnen,
 Din äras sköna, helga rikedom.

Då moder du gör dina barn så rika,
 Jag ej på ödets nycker klaga skall,
 Och aldrig jag din helga sak skall svika.
 Som barn jag gaf dig re'n min kärlek all.

Du var mitt allt, mitt hopp, min älskarinna,
 Du var mitt minne och min ungdoms dröm,
 Och evigt skall för dig mitt hjerta brinna,
 Men blif ock du mot mig en moder öm!

Jag vill, jag skall din kärlek värdig blifva,
 Låt moder mig nu böja knä för dig
 Och lofva varmt, att jag mitt lif skall gifva
 För dig på sanningens och ärans stig!

För ljus och frihet skall jag modigt strida
 Och utan fruktan möta mörkrets hot,
 Af eget hjertblods purpurrosor vrida
 En krans jag skall och lägga för din fot.

Och må jag såras, blöda och fördömas,
 Blott att du blifver herrlig, stor och rik.
 Om dina stolta stormakts bragder glömmas,
 Du är dock stor i andens republik.

Ja, blifve du en mönsterstat i Norden
 Med frihetskärlek, ren och oförställd,
 Till strid, när sanning biltog går kring jorden,
 Vi alla gå med unga själars eld.

Men om min kärlek äfven du förskjuter,
 Blir den för dig dock lika ren och varm,
 Och gladt för dig mitt hjertats blod jag ljuter,
 Blott jag får dö vid älskad moders barm.

Min sista suck, min sista bön i döden
 Till Gud den går för dig, du fädrens land!
 Hur framtid än gestaltar dina öden,
 Ett manligt folk skall värna Sveriges strand.

*Blott ljus och endrägt dina söner lifva,
Ty tvedrägt går med mörkret hand i hand,
Då fridens Gud välsignelse skall gifva
Åt dig vårt land, du våra fäders land.*

Till Sveriges folk!

Bo ej mer i Nordanlanden
Mandom, mod och morske män?
Håller han, den gamle, handen
Öfver oss ej längre än?
Han i blodigt sköna dagar
Var dock förr vårt fasta värn,
Då för rätt och ärans lagar
Svärd oss gaf det Svenska jern.

Strör ej öfver fjällen samma
Sol som då sitt kröningsguld,
Strålar hennes purpurflamma
Ej af lif och helsa full?
Mänförgylda natten breder
Ej då stjernemanteln kring
Fädrens grift, der de med heder
Bida Guds allshärjärting?

Väcka Carlavagnens stjernor
Bragdens dagar ej till lif?
Ack! de minnets tempeltärnor,
Troгна som det Svenska vif.
Skändas fädrens ättekullar,
Jublar ovän på vår kust?
Nej! det fria haf än rullar,
Sjunger fädrens lof med lust.

Än det Svenska land detsamma
 Är som förr i fordna dar,
 Hjeltars moder, bragders amma
 En gång gamla Sverige var,
 Der på ringa torfva skuro
 Flit och tarflighet sitt bröd,
 Kring en verld oss ryekten buro
 Då för mod i lif och död.

Kraft och mod då fans att blöda
 För en älskad fosterbygd,
 Njugg naturen gaf oss föda
 Och umbära var en dygd.
 Ej försynen guldsådd strödde
 På den Svenska furumo,
 Der ett härdadt folk sig födde,
 Rikt på ära och på tro.

Flitens teg i fordomtider
 Har ock här förfrusen stått
 Och vårt folk i tusen strider
 Så väl sår som lagrar fått,
 Men som bröder har det delat
 Hvad den mulna stunden bar,
 Och fast dagens nödtorft felat,
 Varmt sitt land det älskat har.

Bröd som förr har fosterjorden
 Än åt idog son i dag,
 Drif blott fäfangan från Norden
 Och från flärden spiran tag.
 Rensa hvarje hemmets kammar
 Från all lust till utländskt prål,
 Här bland våra furustammar
 Nordan veklig ros ej tål.

Stundens njutningslystnad farit,
 Landet rundt, ett sminkadt lik;
 Blif då åter hvad du varit

Sveriges son, på allvar rik,
 Manlig blif igen och hedra
 Endast det, som aktas bör,
 Glittrets prål kan blott förnedra,
 Men ej hugstor ära dör.

Glädje öfver Sverige.

Melodi: Det gamla Göta
 lejon hvilar.

Ett bättre land på hela jorden
 Ej fins än gamla Svea land,
 Ty ljus och frihet bo i Norden.
 Så länge som mot jernmängd strand
 Med mörkblå vågor hafvet rullar
 Och malmrikt berg ger stål till svärd,
 Vi skydda fädrens ättekullar
 Om det ock vore mot en verld.

Hvar låga hjertan som i Norden
 För ära, rätt och fosterbygd?
 Hvar smärt, högbarmad fins på jorden
 En mö så varm för tro och dygd,
 Som Sveriges undersköna tärnor
 Med guldgult hår och ögon blå,
 Och väna så, som nattens stjernor
 Då de kring Carlavagnen gå?

Hvar fins ett land med fjäll och dalar,
 Med skogars ram kring stålblå ström,
 Der rosens doft om kärlek talar,
 Der trasten slår sin drill så öm,
 Som vårt, der nordanstormen brusar,
 Der hafvet fädrens drapa slår
 Mot stranden, der som vestan susar
 Så mildt som förr i Edens vår?

Och hvilket land har väl en saga,
 Som är som Sveas häfder skön?
 Men skulle ovän vilja taga
 Vår äras lager, rik och grön,
 Då fladdrar högt vår gamla fana:
 Ett bloddöpt, segervant, banér!
 Och gladt vårt folk, på ärans bana,
 Af blod sin sista droppe ger.

Låt mot oss fösas fega slafvar,
 Ty frihet ger oss kraft och mod,
 Till värn för våra fäders grafvar
 Vi hänryckt offra lif och blod.
 Hur skönt att dö för fosterjorden,
 Som segrare på ärans fält,
 Der mellan fjällen högt i Norden
 Sin fana friheten har ställt.

Ett bättre land på hela jorden
 Ej fins än gamla Svea land,
 Ty ljus och frihet bo i Norden.
 Så länge som mot jernmängd strand
 Med mörkblå vågor hafvet rullar
 Och malmrikt berg ger stål till svärd,
 Vi skydda fädrens ätttekullar
 Om det ock vore mot en verld.

Vid Vegas ankomst till Stockholm.

Bragdens saga uti Norden
 Som ett dokhöljdt minne går,
 Men vid jubel rundt kring jorden
 Glans än Svenska namnet får.

Har en blomstrens konung vunnit
 Segerns palm väl åter då?
 Har en ann' Berzelius funnit
 Hvaraf verldarne bestå?

Evig ära de oss gifvit
 Desse lagerkrönta två,
 Men en tredje nu har blifvit
 Vård med dem i jembredd stå,

Sina runor har han skurit
 In bland polens is och köld,
 Rycktets lof har därför burit,
 Verlden rund, vår Nordenskiöld.

Bortom Bottenhafvets vågor,
 Dit vår framtid vallfart gör,
 Der vårt hjerta slår i lågor,
 Då man Suomis* suckar hör,

Der, bland Finlands sjö och fjällar
 Flutit har vårt bästa blod,
 Der, i stjernbelysta qvällar
 Diktens skära tempel stod.

Der hans vagga stått och vinden,
 Full af doft från tallkrönt mo,
 Kraftens rosor gaf åt kinden,
 Gjöt i själen mod och tro,

Derför envis som en Finne,
 Svensk hvarenda tum är han,
 Hvad han fått uti sitt sinne,
 Fullgör han det som en man.

Han i nätter, han i dagar
 Med det snille, Gud har skänkt,
 Grunden för naturens lagar
 Forskat ut och öfvertänkt.

* Suomi, detta Finland, Finska namn uttalas tvåstafvigt.

Ej på äfventyr han drager
 Målet klart för honom står,
 Hinder bort hans mod ej tager,
 Trygg bland farorna han går.

När han låg bland is och dimma,
 Frusen in på okänt haf,
 Bidde lugn han dock den timma,
 Som åt honom seger gaf.

Och när Behringssundets bölja
 Skars af Vegas smäckra bog,
 Hvem kan den hänryckning följa,
 Som till blixstens vingar tog?

Jubel skallar rundt kring jorden,
 Ljuset ny en seger vann
 Och från glömda, frusna Norden
 Djerfve segraren var han!

Fastän gamla Englands flagga
 Och det unga Stjernbanér
 Stolta uppå hafven vagga,
 Dock vår flagga hedras mer!

Nordenskiöld invid sin sida,
 Ty en sjöbuss är ej han,
 Hade vän, som kunde strida
 Emot stormar som en man.

Hvad den vise, lärde tänkte,
 Han den andre förde ut,
 Verlden åt Palander skänkte
 Lagrar för ett herrligt slut.

Djerf han gick bland is och vågor,
 Hvilka köl ej burit förr,
 Han af Sveriges folk i lågor
 Helsas nu vid hemmets dörr!

Och hans gossar, mönsterskara
 Utaf duglighet och mod,
 Deras trygghet i hvar fara
 Rest en oförvansklig stod

Åt det djerfva mod, som lågar
 I den Svenske mannens barm,
 Han sitt lif för pligten vågar,
 Det bor kraft i själ och arm.

Egen vishet er ej ledde,
 Allt för eder oklart var,
 Blind er lydnad företedde,
 Att det fins än Svenskar kvar.

Men ombord en liten skara
 Det af ljusets prester var,
 Hugstor uti köld och fara
 Stora fynd den funnit har.

Ni, I unga kammarlärde,
 Hafven trotsat storm och is,
 Allt för vetenskapens värde,
 Tagen mot vårt bästa pris!

Törsten efter sanning förde
 Eder till en okänd verld,
 En och hvar af eder skörde
 Upptäckt, som är mödan värd!

Nu då segerhymner skalla
 Vetenskapens bragd till lof,
 Stolta vi, då tacksamt alla,
 Blicka mot vår Konungs hof.

Om det gäller Sveriges ära,
 Gäller fosterlandets väl,
 Står vår Konung då så nära
 Med en kungligt storsint själ,

Och Hans stolta varde gifver
Företagen lif ock guld,
Och Hans löfte kungsord blifver,
Snille sjelf mot snillen huld.

Han i fantasiens rike
Har sin Eriksgata gjort
Och Han aktar varmt hvar like,
Som djerfs verka högt och stort.

Men allt stort och skönt du tänker,
Fjettradt af materien är,
Om ej guldet bistånd skänker,
Maktlös hug sig sjelf förtär.

Offras rikedomens håfvor
För de stora ändamål,
De åt snillet gudagåfvor
Ge då handlingskraftens stål.

Guld med snille i förening
Ej omöjligt något ser,
Åt idéens bästa mening
Guld det är, som skepnad ger.

Kan en furste bland de rika,
Sveriges förste gentleman,
Väl för stora offer vika?
Oskar Dickson ej det kan!

Och till Nordenskiöld han sade
Med en storsint själ i brand:
Om jag milliarder hade,
Hade du dem i din hand!

Ej vårt land har råd dig mista.
I ditt allt bor segerbud,
Nyckeln till min kassakista
Tag den här och far med Gud!

Och den djerfve viking lade
 Ut på Christnad ledungsfärd,
 Glädje af ditt guld du hade
 Nu du firad af en verd.

Oskar Dicksons land dig gifver
 Ärans pris kring jordens rund,
 Frejdadt, stort ditt namn nu blifver
 Till den sista dagens stund.

I vårt jubel vi ej glömma
 Få en man från oväns land;
 Bittra minnens flod ej strömma
 Längre får mot härjad strand.

Ryss som Svensk hvarandra gifvit
 Många hugg och djupa sår,
 Men den bistra tvekamp blifvit
 Bytt till vänskap år för år.

Sökes ämne till en saga,
 Tag då ädelt, soffradt stoff,
 Bästa ämne du kan taga,
 Är den Ryss Sibiriakoff!

Fint ett ädelmod sig tedde
 I hans handling, i hans ord,
 Del har han i hvad som skedde,
 Att omskapa Rysslands Nord.

Den ej får en bengård blifva,
 Gödd af ädla slafvars lik,
 Skördars guld den nu skall gifva,
 Snart på ljus och frihet rik.

Nu dess boja den är krossad,
 Som den stängde från en verd,
 Slafven ur förtrycket lossad
 Ger dig tacksamhetens gärd.

Men det bästa här på jorden,
Det en kvinlig, trogen vän,
I min sång hon gömd är vorden,
Att ge ädelt slut åt den.

Qvinnan adlar fosterlandet,
Du i hennes kärlek ser
Framtid, bragder, blåa bandet
Och allt stort, som ära ger.

Hon i unga sinnet gjuter
Kärlek till allt sant och godt
Och sin fromma bön hon sluter
För sitt barn om välgång blott.

Full af kraft, med mod, med sinne
Prägladt som en ren metall,
Stolt står mannen, i hvars minne
Moderns bild ej blekna skall.

Han bland lifvets stormar finner
Hamn vid hemmets altarhård,
Der på ljufva läppar brinner
Bigt, att han är kärlek värd.

Moder, syster, mö och maka,
Eder kärlek kraften gaf
Åt de män, som nu tillbaka
Vändt från en befarad graf.

Ord det fattas för vår tunga
Till att tolka hvad som käns,
När de våra åter gunga
Mot det gamla Sveriges gräns.

Fosterland, du dyra moder,
Stormakt nu i andens värld,
Vegas män dig ärestoder
Rest som sonlig, tacksam gärd.

Ord det fattas för vår tunga,
Ej vår känsla har ett namn,
När som Vegas flagg ses gunga
Gul och blå uti vår hamn,

Och Palander glad hörs ropa:
Lof ske Gud! låt ankart gå;
För god vakt nu allehopa
Tack, i mina gossar blå!

Ord då fattas Svenskens tunga,
Jubel glöder i hans famn,
När en verld hörs hänryckt sjunga
Nordenskiölds och Sveriges namn.

Krymplingen och Dansösen.

En röst elektriskt flög kring berg och dalar:
I fara gamla Sveriges rike är!
Ur lägsta hydda och hvar ädlings salar
En landstorm drog, en stålklädd hjeltehär;
Och mången fattig moder log i tårar,
Då ende sonen ut i striden gick,
Fast afsked med sin smärta hjertat sårar,
Dock stolthet brann uti den gamlas blick.

Välsignad var min son, som fädrens grafvar
Vill värna med ditt unga lif och blod!
Tag här din faders svärd, på Rysslands slafvar
Det pröfvadt är med äkta mannamod,
Och låt dess egg få segrens runor skära,
Om segern än skall köpas med ditt lif,
Du möter i Guds rike se'n med ära
Din moder och ditt hjertas unga vif!

Och främst der striden brann med vilda lågor
 Gick unge hjelten med sin faders svärd;
 Kring Sveas fana blodet flöt i vågor,
 Der hennes ungdom gaf sin kärleks gärd.
 Ur tusen eldgap ovän döden slungar
 Emot de unga hjeltars slutna led;
 Framåt, i gossar blå! ett härskri ljungar:
 Hugg, svenska landtvärn, nu din ovän ned!

Ett segrande hurra kring fältet skallar,
 Der Göta lejon sin triumfvagn kör;
 Men när trumpeten till Te Deum kallar,
 På liktäckt valplats Svensken chorum gör,
 Då blodhölj, sårad unge hjelten stöder
 Sig mot sitt svärd och dignar likblek ner,
 Ur sönderskjuten barm en blodström flöder
 Men segerfröjd ur matta blicken ler.

Och friden sina rika guldax strödde
 Ut kring de fält, som druckit hjeltars blod,
 Då landtvärnisten sig mot kryckan stödde,
 En krympling han vid moderns grafkors stod.
 Ej guldmedaljen, som sjelf Lappos hjelte,
 Den ädle Döbeln, fäste på hans bröst,
 Gaf honom bröd, der han med slitet bälte
 Kring krutsvedd rock stod arm vid lifvets höst.

Från gård till gård en husvill stafkarl vandrar
 Han, som sitt blod för gamla Sverige gaf,
 Han lider tyst, sitt ödes storm ej klandrar,
 Ber Gud, att få i hemmets jord en graf.
 För god att tigga, tiger han och lider,
 Han manligt fyllt sin pligt mot fädrens land,
 Dock i hans Svenska hjerta djupt det svider,
 Ty på hans lifstråd gnager nödens tand.

När millioner tanklöst, vildt bortslöas
 På dagens lumpna nöjen, lustans rus,
 Se då hur guld det strömmar, se det ösas

På benkonstnärer i Thalias,* hus,
 Det tempel som den tredje Gustaf egnat
 Åt bragden, äran, minnet, sångens mö,
 Hur mycket lumpet, oskönt har det hägnat
 Och låtit smillen utaf hunger dö.

Ett haf af ljus derinne félikt glimmar,
 En ny dansös har sin triumf i qväll.
 Publiken, hänryckt som en barnhop, stimmar
 Så öfverjordiskt lycklig, glad och säll;
 Se på etheriskt fina vingar sväfvar
 Dansösen som en gudaboren syn,
 Hvert bröst af helig, gränslös andakt bäfvar,
 Ty hon, en engel, fallit ner från skyn.

Hör, hur förtjusningsstormar hänryckt skalla,
 Publiken vild, utom sig, bifall röt.
 Se, lagerkransar af juveler falla
 Som offer uti konstnärinnans sköt;
 När gamle invaliden svälter, fryser
 Der han på torget hör ett afgrundstjut,
 Stödd vid den andre Gustafs byst han ryser,
 Tror mörkrets furste nu är lös till slut.

Förskräckt ses gubben straxt till benen taga,
 Som fordom Ryssen för hans klinga sprang,
 Då stadens lejon dagens drottning draga
 Hem i triumf vid segerhymners klang,
 Men hvad, ett smärtans, dödens skri jag hörde,
 Dock jublet vildt straxt detta öfverljöd,
 Det blott en krympling var man öfverkörde,
 Hvad synd, dansösens drägt blef blodstänkt, röd!

Tänk bara då, ett guldblomeradt siden,
 Som sjelfva Sveriges drottning henne gett;
 Den skada aldrig botas kan med tiden,
 Den skada, som den söta engeln skett;

* Thaleia = *Thalia*, uttalas orätt *Tbalia*.

Och tiggargubben, full af ärr på barmen,
 Han vräktes som en hund i grafven ner,
 Men engeln för sin klädning greps af harmen
 Så, att hon hit visst aldrig kommer mer.

Sabbathen på hafvet.

En vecka åter är till ända liden,
 Ty dagens timmar snabbt som böljan gå;
 Hvem i dess snabba lopp kan stanna tiden,
 Hvem kan i fjettrar storm och vågor slå?

Högt hafvets vilda bränning kring mig sjuder,
 Då landtman fridfull till sitt tempel går,
 Der orgeln hjertats stormar tystnad bjuder
 Och full af andakt brinner ögats tår;

Till Herrans lof i dag jag ock vill sjunga,
 Jag längtar, att i helgedomen gå
 Och prisa Gud med hjerta och med tunga,
 Fast ej kapellets klockor till mig nå.

Du ändlöst vida rymd, der stjernor brinna
 Och sol och måne sprida himmelsk glans,
 Hvar skall som dig en katedral jag finna
 Med tempeldöm af österns purpurkrans?

Der jorden med dess blomsterväfda dalar
 Är duk på altarringens fotapall,
 Der blommans doft om Herrans under talar
 Med stjernors här på himlaborgens vall;

Der hafvets djupa, stormupprörda bölja
 Förtäljer Skaparns lof och ej Hans hot,
 Der blix och thordön på hvarandra följa
 Som Herrans maningsrop till korsets fot;

Der altarbild är solens gyllne skifva
 Och stormen brusar som en orgels sång,
 Kan der jag Dig ett värdigt offer gifva,
 Kan der Dig tackas hjertats nattvardsgång?

Kan stoftets son sitt anlet våga höja
 Till Dig i glans af evig harmoni,
 Der onämnbara verldars tal ses röja
 Utaf Din storhet, länkar blott deri?

Du sagt: der i Mitt namn och till Min ära
 Blott en Mig barnsligt hjertas kärlek ger,
 Är så på haf som land Jag honom nära,
Mitt tempel är, der som Min vilja sker.

Gula eller Svea gardet.

Än gula gardet är detsamma,
 Som förr det var i tusen slag,
 Då segerstolt dess svärd sågs flamma
 Bland lik och blod på stridens dag.

För Sveas kronor, Göthas strömmar
 Står samma gard som förr på vakt
 Då sagolikt, som hjeltens drömmar,
 Vårt ryckte flög kring fjerran trakt.

Om gamla, gula gardets ära,
 Dess bragder och dess segrars tal
 Dess fana högt ses vittne bära
 I minnets rika tempelsal.

Der täljer hon om död och fara
 I strid för våra fäders härd,
 Då gardet, hugstor hjelteskara,
 Var fruktadt, äradt af en verld.

Af mod då Götha lejon glödde
 Der det bland röda vågor sprang,
 Ur tusen sår då gardet blödde
 Så gladt vid segerjublets klang.

Hör häfdens runor hur de sjunga
 Om Nordens sköna hjeltedikt,
 Då än med malmstöpt åskas tunga
 Åt herrskarbud gaf Svea vigt.

Från tid, då Andre Gustaf blödde
 Och då Carl Gustaf segerrik
 På fruset Bält af stridslust glödde,
 Är gardets fana en relik;

Hon tolfte Carl till segrar följde,
 Hur herrlig, skön och underbar,
 Med ärans glans sin duk hon höljde
 Och blott triumfens lagrar skar.

Ty gamla, gula gardets lära,
 Så trogen som en Nordens mö,
 Var den, att för sin Konungs ära
 Som hjeltar strida, blöda, dö!

En dröm.

Se, der sprängde fram vår konung, lagerkrönt i blod
 och damm,
 Som en ljungeld mellan molnen flög bland rotarne
 han fram
 Och till sina bistra bussar, som likt bundna åskor
 stå,
 Lugn och stolt som på paraden ryter han i kul-
 regn så:

Marsch, framåt! med stormmarsch gossar, det är
 Sveas hedersdag!
 Med de glupska örnar gripa får vårt lejon ärligt
 tag.
 Främst min gula fjäderbuske svaja skall på ärans
 stråt,
 Mig i döden följn gossar! Svenska gossar nu
 framåt!

Blixt och dunder. Trummans hvirfvel mellan skott
 och härskri ljud,
 Men framåt hans lugna stämma mellan blod och
 fador bjöd;
 Klart hans öga, högt hans hufvud sågs der han i
 elden red
 Och med stolthet och med kärlek såg på sina gossar
 ned.

Ty hvad lifvet eger herrligt, ty hvad hjertat eger
 stort,
 Har för Pohlen gamla Sverige nu med eget hjertblod
 gjort
 Och till den förblöddes frälsning med sitt slagsvärd
 ljungat fram
 Mot barbaren ifrån öster, som är mensklighetens
 skam.

Du har anor Svenska fana, ack! du gamla, gula,
 blå!
 Mätte du med ära åter nu till nya bloddop
 gå,
 Du kan segra, du kan falla, men du aldrig vika
 kan,
 Skydde Gud vårt folk, vår Konung, han vår fanas
 bästa man!

Finnarne vid Jutas.

Ej förr kanonens blix och stridens lågor
 Vid Jutas svepa allt i thordönssky,
 Än generalen dit, fast tård af plågor,
 I sporrsträck språnger från Ny-Karleby,
 Från led till led han som en ljungeld ilar,
 Med Döbeln segerns ande kom, den hvilar
 Nu öfver Finlands här, i trasor klädd,
 Men gladt ses Döbelns stolta örnblick dröja
 Der bonden ligger i sin slitna tröja
 Som hjelte död på ärans eklöfsbädd.

Der blod det gäller främst sjelf Döbeln rider
 Med band kring pannan, men med draget svärd,
 Med hjeltarne från Kauhajoekis strider
 Ock Lappos slätt han trotsa vill en verld,
 Med manlig hållning, djerf som på paraden,
 Mot döden käckt går Savolax-brigaden,
 Men der gevären blixtra, der man slogs,
 Lugn som i frid nu framför härens flyglar
 En gubbe jagar fram med lösa tyglar
 På löddrig hingst, som nyss från plojen togs.

Den gamle halt gör framför generalen
 Och lugn han talar så i kulors regn:
 Herr general, der borta, se i dalen,
 Har grafven gett åt mina söner hägn,
 Hon reds ock snart för min förlossningstimma,
 Ni ser der en Kosackpulkens lansar glimma,
 Just der är mina nio söners graf,
 I blomman af sin ungdom fingo alla
 I ärlig strid för fosterlandet falla,
 Af saga täljs om deras krans och glaf.

Sin pligt de gjort, min skuld jag ock vill gälda
 Med lif och blod för våra tegars värn;
 Liksom när alla grenar äro fällda
 På ödslig fjällmos tall af yxans jern,
 Och stammen till sitt fall ses rotlös luta,
 Jag barnlös så ser mina dagar sluta,
 Men i mitt armod är jag rik ändå,
 Ty för vårt land, för gamla Finlands ära,
 Jag mina barn lärt dö, nu sjelf min lära,
 Herr general, låt mig bevisa få!

Men sig i sadeln reser Lappos hjelte
 Och böjer vördnadsfullt sitt hufvud ner,
 Ett svärd, en stelnad blix, flög från hans bälte,
 Ett prøfvadt stål han åt den gamle ger.
 Framåt du ädla folk på likhöljd bana,
 Du trogna sköldborg omkring Sveriges fana,
 Framåt, framåt till seger eller död!
 Och som en stormvind in den gamle bryter
 I striden der den Finske björnen ryter,
 Ett eldhaf darrar jorden bloddränkt, röd.

Än morgon det af dagen var vid Jutas,
 Den dagen som var Döbelns skönsta dag,
 Ej nattens stjernelf får i Saimen gjutas
 Förr'n Kosatschoffski lidit nederlag,
 Och Döbelns Björneborgska hjelteskara
 Med köld åt döden log, i stridens fara
 Den, som en kämpes slagsvärd, prøfvad var,
 Och strålvarmt ljusnade de bistra dragen,
 När sina veteraner han den dagen
 Såg lugna stå kring blodbestänkt standar.

Och ymnigt dödens rika skördar falla
 Der stridens vilda, heta jagt går fram,
 Och dödsqval rosslar, der trumpeter skalla
 Bland blix och kulregn uti brak och damm,
 Hurra och suckar om hvarandra blandas,
 Der sönderskjuten barm ut lifvet andas,
 Går segram fram uti en ström af blod;

Men bort till stridens fält, der lemmar flyga
 Som agnar kring, ses sig en qvinna smyga
 Af åren böjd men full af ungdoms mod;

Fram Döbeln i galopp till henne ilar,
 Fort gumma, här är icke plats för dig,
 Här öfver oss blott dödens engel hvilar,
 Bland lik och blod hvad förde hit din stig?
 Herr general, rotfattig är jag vorden,
 En rikedom jag eger dock på jorden,
 Den rikedom går der min ende son,
 Och moderns öga vill i stridens fara
 Se enkans son vårt arma land försvara,
 Ej modershjertat räds för stridens dån.

Låt mig der våra veteraner blöda,
 Få hjälpa med min konst att stämma blod
 Och kyssa ögat hop uppå de döda.
 På dödens fält en ros är qvinnans mod,
 Men salvorna den gamla öfverrösta,
 Ty döden vill in sina skördar hösta,
 Der hela leder ligga vid hvarann.
 Herr general, der våra söner lida
 Och krälände i blod, som maskar qvida,
 Jag göra vill, hvad jag förmår och kan.

En hjeltes tår brann uti Döbelns öga
 Som svar på silfverlockig gummas bön,
 Fram trygg hon går med blicken mot det höga,
 Som en valkyria forntidslugn och skön.
 Fram, Finlands män, framåt i slutna leder,
 Till dess som qvällen sina skuggor breder
 Ut rundt kring dödens, segrens skördefält,
 Då mellan spillror efter dagens strider
 Bland fallna kämpar Döbeln ensam rider,
 Der stjernsådtt strålar nattens atlastält.

Fram en lavin af jubel åsklikt rullar,
 Der Finlands hjeltehär sitt chorum gör,
 Kring bivuakens eld på Jutas kullar

Nu ett Te Deum Finska landet hör,
 Det landet, som fast skildt af hafvets vågor
 Från oss, men dock med hjertats tro och lågor
 Oss nära, höll vårt Svenska land så kärt,
 Ty att med riddarsed och mannaära
 Glad för sin kärlekstro hvart offer bära,
 Har Finlands son vid modersbarmen lärt;

För Sverige och sin tro med mod han gifvit
 I dag sitt bästa blod på Jutas fält,
 Fäst af sin fosterbror han glömd har blifvit,
 Då mot förtryck och våld det holmgång gällt,
 Dyrt offret var, se dit der Döbeln rider
 Bland högar utaf lik från dagens strider,
 Är fältet som ett haf af lefrad blod,
 Af ädel stolthet hjeltens pulsar svalla,
 Ty blott i barmen sår han ser på alla,
 Som för sitt Finland dött med hjeltemed.

Han mönstrar sina bussar, ser dem hvila
 Som om de lagt sig ner från en parad,
 Kring dödens fält hans ljungelds blickar ila,
 Och ingen fattas i hans hjelterad.
 Från lägret fjerran hörs än segerfröjden,
 När han, den bleke mannen, lugn mot höjden
 Ses blicka, der han står vid gubbens lik,
 Hans, som för Finland nio söner gifvit,
 Nu af hans eget blod besegrad blifvit
 Hans lära uppå dygd och bragder rik.

Och gumman slutat ock att nu förbinda,
 Med blod i silfverhår hon ligger död,
 Hon såg sin son vår fana kring sig linda
 Som mantel, af hans hjertblod purprad röd,
 Hon enkans, kojans son såg främst bland alla
 I helig strid för fosterlandet falla,
 Af modersfröjd hon log i dödens stund.
 En hjeltedöd som hans är livvets blomma,
 Och till hans lik hans hjertas ros, den fromma,
 Sin vallfart gör nu i den hemska rund.

af köttet gjorde han medwurst* och annonserade försäljning af medwurst, hästkött med mera. Man skrattade ej mer, man begynte köpa och smaka på och finna smak i saken och vi se *icke mera* i Stockholm så utsvulna, utmagrade hästar, släpande på bördor, under hvilka de hvarit ögonblick hota att digna, som vi så ofta med afsky och sorg sett der för några år tillbaka. Heder åt den Christne hästvänner! han har under kamp och sjelfupppfring, i sin del, utfört Mästarens stora herrliga bud: »*Prediker evangelium allom kreaturom!*»

Är välvilja mot författaren af Diktarens Bazar
alldeles oförtjent?

Så vida hästen, som slagtkreatur icke får ett med hornboskapen relativt köttvärde, är hela idéen med bemödandet, att utrota den tusenåriga fördömen, och hvilken varit *upphofvet* till det skändligaste djurplågeri, helt och hållet förfelad; för att bereda mig en del af erforderliga medel för mitt reformarbete, har jag egnat *lediga* stunder åt kommissioner och *anskaffat köpare* så väl till *hus* i Stockholm som Stora Ingemarshof, Pohlsro på Kunglig Djurgården, N:o 16 Oxtorgsgatan, N:o 10 Bryggaregatan, N:o 5 och 11 Norrtullsgatan, N:o 43 och 45 Skepparegatan, N:o 3 Myntgatan, N:o 49 Kornhamstorg, N:o 66 Vesterlånggatan, N:o 38 Timmermansgatan, N:o 20 Södermanlandsgatan, som till landtegendomarne: Sellerås, Lilla Engby, Väderstad, Öfverby, Ramna, Beateberg, Vesternäs, Berga, Fjällen, Djursholm, Snettinge, Frösundavik, Riksby, Isåtra, Brudnäs, Eneby, Sofielund, Stora Ekeby, Nyfors, Bellsta, Stortorp, Ahlby, Sterbsnäs, Säby och Flogsta, och har desslikes anskaffat arrendatorer till gårdarne: Ekhammar, Lemshaga, Brunns säteri och Öfver Jerfva Kungsgård. *Största* delen af provisionerna för dessa affärer och hvilka belöpt sig till *många* tusen kronor, har jag utan ett ögonblicks betänkande *uppoffrat* för att kunna *befrämja* fram-

* N:o 88 På begäran af hr Ekeblad får jag i afseende på beskaffenheten af den medwurst han tillverkar, och hvaruti hästkött skall ingå som hufvudbestänsdel, yttra att jag efter närmare undersökning funnit oensamma till *färg, smak* och *lukt*, liknande sådan medwurst, som beredes i Lybeck, samt att det prof jag undersökt icke innehåller något för helsen skadligt ämne.

Carl Palmstedt.
Professor m. m.»

Herr Karl Ekeblad har tillsändt mig ett prof af medwurst, som uppgifves vara tillredd af hästkött, med begäran att om beskaffenheten deraf erhålla mitt intyg, och får jag med erkännande af herr Ekeblads berömvärda bemödande, att utrota en i vårt land uråldrig fördöm mot hästkötts förtärande, härmed meddela, att nämnde medwurst befunnits vara ganska god, till smaken icke olik den Lybska, hvidan jag önskar, att han måtte vinna en *väl förtjent* och lönande afsättning deraf.

J. D. Ahlberg.
Kunglig Lifmedikus och förste
Stadsläkare.»

1001851097

gången af den reform, åt hvars genomförande jag oegennyttigt egnat mitt lifs bästa krafter och måne jag *då* är alldeles oförtjent af det Svenska folkets välvilja, när jag gammal, trött och *utsliten* nu vörndadsfullt påkallar densamma. Om Mälaren, Sångaren eller den Sceniske artisten vädjar till publikens godhet, bevisas den ädle artisten den hjertligaste välvilja och *hvarföre* skall den obetydliga Diktaren då ensam vara ett förskjutet styfbarn, äfven om han i annan verkningskrets *redbart* och *oegennyttigt* har i ljusets, upplysningens och den allmänna nyttans tjänst med *lönlös ihärdighet* men med erkänd framgång gagnat sitt fädernesland? Då jag år 1851 uppträdde som hästens målsman, var den gamle, lembrutne hästen som slagtkreatur helt och hållet *värdelös*, ty på marknader såldes hästar då för 4 å 6 Riksdaler stycket, ehuru *hästhuden* då betaltes med 7 å 7 och en half Riksdaler, och *nu* deremot tillvaratages och användes *hästkött* till menniskoföda *årligen* i hela vårt land för *minst*

en million kronor.

Om jag i min ringhet något medverkat till detta för fosterlandslandsvännen glädjande resultat, torde han icke omildt bedöma mig, om jag har den svagheten och vill från trycket utgifva mina dikter. Med den gamle granadörens ord i *Fänrikens marknadsminne* af *Runeberg* får jag sluta denna vörndadsfulla anmälan:

Sitter jag nu här på torgen, sjunger för en smula bröd.

K. J. Ekeblad.

N:o 35 Handverkaregatan.
Stockholm.

En vörndadsfull och ödmjuk böneskrift till *Kritikens höga Domhufvande!*

En hvar har sin lilla svaghet, sin särbara Achilles häl, och jag, som är gammal och blifvit barn på nytt, *beherskas* af den faderliga fåfängan, att vilja i den kalla verlden sända ut min fattiga sångmö's små, oskyldiga barn, hvilka så ofta i det torftiga föräldrahemmet vaggat mitt stackars hjerta till ro och fått det, om blott för en snart förflygande stund, att glömma alla dagens bittra vedervärdigheter, men då barnen tyvärr skola hemsökas för fädernas missgerningar, vet jag redan det hårda öde, som förestår de stackars värlösa små, ty ehuru jag hos dem sökt inplanta okuffigt mannamod och glödande kärlek till fädernesland, frihet, allt ädelt och hugstort, skola de dock hudflängas, rådbråkas och i Kritikens skärseld plågsamt stekas till döds, och derfor vädjande till Eder, I alla *höga vederbörande*, hvilka också hafva ett *faders* hjerta och af *egen erfarenhet* veta, att kärleken till egen afkomma gör sjelfkritiken blind för barnens fel och vanskapligheter, bönfaller jag så ödmjukt: väcken icke den stränga obarmhertiga rättvisan utan låten henne för denna gång få slumra de rättfärdigas sömn och jag beder ånyo Eder, I stränga men varmhjertade makthufvanden, låten för denna gången blott *nåd få gå för rätt.*